

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül
 Nyiltér sorá 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Nemzeti népnevelés.

— Irta: Halász Ferenc min. tanácsos. —

Nyelvben és érületben egységes magyar nemzeti állam! Ez a főcél, amely felé mindannyiunknak okos tervszerűséggel, szíves kintartással törekednünk kell. Azt a természetadta csodás keretet, amely szép hazánkat a Kárpátok bérceivel és a Duna-Dráva hullámaival körülvezi, be kell töltenünk testveries érzelmű, egymást megérteni tudó magyar nemzettel.

Ha ezt a célt elérhetjük, ezer éves fennállásunk örök időkre biztosítva van. Ha azonban bábeli nyelvzavar és ellenségeskedés dűlna tovább is közéletünket, menthetetlenül szétzúlnánk, más nagy nemzetmolechok zsákmányaivá leszünk.

Ámbár az alkotmányos korszak beállta óta letelt 40 év alatt népoktatásunk kétség-telenül nagy arányokban fejlődött, mégis e téren bizony még nagyon sok a tennivaló. Elég, ha csak azt említem, hogy a magyar anyaországban a hat éven felül való népességnek még mindig 38-60%-a nem tud írni, olvasni, és hogy az anyaország népességének jó 40%-a nem beszéli az állam nyelvet.

Pedig az elvitázhatalan, hogy nemzetünk jövőjét egyéb más tényezők mellett csak úgy biztosíthatjuk, ha a nép millióit a magyar hazafias irányú és a közéletre is kiható népnevelésben részesítjük.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásiügyi miniszter, áthatva a nemzeti irányú népoktatás nagy fontosságától, korszakos jelentőségű népoktatási törvényeivel biztosította, hogy bizonyos idő múlva az ifjú nemzedék nemcsak az írás-olvasásban, de az állam nyelvének ismeretében és hazafias szellemben is kifogástalan készségre és érületre fog jutni.

Apponyi gróf kormányzásának súlypontját a nép művelésére fordítja; és alig három évi minisztersége alatt oly eredményeket ért el, amelyek a legveresebb reményeket is felülmúlják.

Megalkotta a nem állami elemi népoktatás jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól szóló 1907. évi XXVII. t.-cikket, amely minden iskolától az államellenes irányzatok kerülésén felül még azt követeli, hogy a magyar czimernek és zászlónak, a magyar történeti emlékeknek és ezek révén a hazafias szellem pozitív apolásának tért nyisson; hogy az állami nyelv tanításában elérje azt a minimális eredményt, mely az 1879. XVIII. t.-cz. szándékának megfelel és ezzel a nemzeti összefordítás ügyét szolgálja; és hogy a tanító, a magyar király, magyar haza és magyar alkotmány iránti hűségét esküvel megerősítse. A tanítói fizetés kiegészítésére nyújtott állami segély feltételül pedig még azt kívánja a törvény, hogy minden államsegélyes iskolában a magyar nyelv, számtan, a magyar földrajz, magyar történelem és alkotmánytan a miniszter által kiadott tankönyv szerint és az általa jóváhagyott tankönyvek segítségével tanítsanak. A törvény végrehajtása érdekében gondoskodott Apponyi miniszter az állami felügyelet hatékony kiterjesztése felől, és nincs kétség az iránt, hogy ezen törvény által a magyar hazafias irányú népnevelés terjesztésében néhány év múlva igen örvedetes eredményeket fogunk tapasztalni.

Itt megemlíjük, hogy a községi és felekezeti néptanítók fizetésének kiegészítésére az állam az 1909.-evben már 8 és fél millió koronát fordít.

Másik nagy alkotása Apponyi miniszternek az állami elemi népoktatás tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népoktatás helyi felügyeletéről szóló 1907. évi XXVI. t.-cikk. Az állami népoktatás hazánkban elsőrangú kulturpolitikai jelentőséggel bír, mert az eddigi tapasztalatok fényesen igazolták, hogy az egységes magyar nemzeti állam megeremtésében az állami népoktatás egyike a leghatásosabb eszközöknek. A közoktatási kormányzatnál tradícionális elv, hogy sehol nem erőszakolja az állami népoktatást, amely önmagától is oly népszerű és vonzó erővel bír, hogy községeink vetelkedve kérelmezik népoktatásuknak állami kezelésbe való vételeit. Az állami népoktatásnak nagyarányú fejlődését mi sem igazolja nyomatékosabban, mint az az adat, hogy ezélt 13 évvel, 1895. évben csupán 1500 állami tanító volt, és akkor az állami oktatásra csupán 4 millió korona költség fordított, míg az 1909. évi állami költségvetésben, az az év őszén megnyitott új állami iskolákkal együtt 7 ezer állami tanító illetménye van felvéve, és az állami oktatás összes költségei 15,834,515 koronára rúgnak. Az állami elemi népoktatásban immár félmillió tanköteles részesül oktatásban. Azt csak futólag említem, hogy az 1907. XXVI. t.-cz. az állami tanítókat állami tisztviselőkknek minősítette és számukra a mi anyagi viszonyainkhoz mérten olyan javadalmazást biztosított, amely a művelt nyugat nem egy nemzetével kiállja a versenyt.

Szociális szempontból nagy fontossággal bír Apponyi miniszter harmadik népoktatási törvénye az elemi népoktatás oktatás ingyenességéről. Ennek a törvénynek, amely 1909. év szeptember hó 1-én lép életbe, az a célja, hogy az elemi népoktatásban a tanítás teljesen ingyenes legyen, vagyis hogy a tankötelesek semmiféle czímen tanítási díjat ne fizessenek.

Ugyanezen törvényben gondoskodott a miniszter az elemi népoktatásban szervezendő ifjúsági könyvtárak felől, és e tekintetben a külföldi államok népoktatási rendezését felülmulta.

Mindezen törvényeknek szerves kiegészítőjéül szolgál az a törvényjavaslat, melyet Apponyi miniszter a múlt nyáron a gazdasági népoktatás rendezéséről a képviselőház elé terjesztett. Ezen javaslat szerint a gazdasági népoktatásnak az a célja, hogy a 13-15 éves, mindkét nembeli tanulókat eddigi ismereteikben megerősítse és továbbképzésük mellett a gazdaság egyes ágában oly mértékben begyakorolja, hogy a fiúk, mint leendő földmivesek, okszerűleg kezelhessék birtokukat vagy mint gazdasági munkások keresetképeségüket fokozzák; a lányok pedig mint jövőendő gazdaszonyok és családanyák a munkakörükben első gazdasági ágakban és háztartásban megkívántató tudnivalókkal megismerkedjenek és a főbb teendőket elsajátítsák.

Nem szükséges bővebben indokolni, hogy a gazdasági népoktatásról szóló törvény, amelyhez hasonló törvény még nincs a civilizált államokban, éppen hazánkban, ahol a nép túlnyomó része földműveléssel foglalkozik, úgy közgazdasági, mint szociális és

népnyelvelődési szempontból elsőrangú jelentőséggel bír.

Ezeknek jelentőségét még az is fokozza, hogy nemzetünk az általános választói jog behozatalával korszakos átalakulás előtt áll. Mennél inkább kiterjeszthetjük népoktatási törvényeink végrehajtásával a hazafias szellemű és a közéletre is kiható népművelődést, annál biztosabban haladhatunk elő a legkiterjedtebb választói jog mellett is a magyar nemzeti állam konszolidációjában.

Szemle.

Mintegy három héttel ezelőtt a hadügyminiszterium a monarchia lövészergyárainál sok millió töltényt, ágyugolyót és rengeteg robbanószerkezet akart megrendelni. Minden jel arra mutat, hogy háboru készül. A gyárak azonban nem fogadták el a megrendeléseket, mert túl vannak terhelve munkával és a kívánt mennyiségű municziót, a megszabott határidőig, vagyis márczius elsejéig semmi körülmények között nem képesek elkészíteni. A hadseregnek nagyon sürgős szüksége lehet a municzióra, mert a lövészergyárhoz kapott válasz után, nyomban elhatározták, hogy a sok millió töltényt házilag fogják elkészíttetni. Azóta éjjel-nappal, lázasan folyik a robbanó anyagok gyártása és a munkát azok a katonák végzik, akik a civilizált életben tölténygyárakban voltak alkalmazva.

Debreczen polgárai az ország valamennyi függetlenségi és 48-as köréhez ezt a Szózatot intézték:

„Választottunk függetlenségi képviselőket, — mondják a debreczeniek — rájuk bízunk a zászlót, hogy kivívják a magyar vezényszót. Most e zászlót el akarják adni vezényszó nélkül s ráadásul még emelni az ujonczlétszámot. Ez hát a nemzeti becsület, tisztelt képviselő urak? Se vezényszót, se szolgálati nyelvet nem kaptunk, ellenben kaptunk olyasmit, ami eddig is megvolt: ezrednyelvet. A rapport magyar lesz. Eddig se tudtak német szót kihuzni a magyar legényből. A földérintő szolgálat is magyar lesz. De hiszen eddig is magyarul jelentette a patrull, hogy mit vett észre. Nem tudja másképp. Mi a szolgálati nyelv? Ha magyarul leveleznek egymás között a csapatparancsnokságok, ha magyarul jelentkeznek a tisztek. Ez lenne a vivmány. És a magyar vezényszó. Minden más csalás és hazugság. Rongy konzesszióért létszám- és költségemelés, új véderőtörvényt adnak cserébe és törvényesítik a német nyelvet. Olvan párthoz, mely árulást követ el a nemzet ellen, nem tartozhatunk soha. Tiltakozunk, hogy eladják a nemzet becsületét. Polgártársak, vigyázzatok, árulás készül!”

Egy elhangzott ujévi beszéd.

Kedves polgártársaim!

Köszönöm a hódolatot, melyet tőletek el is vártam. Nem voltam veletek megelégedve a múltban s elvárom, hogy az újévben mindenben hűségesen fogjátok követni parancsaimat. Voltak köztetek félemberek, kik parancsom ellenére is saját meggyőződésüket merték követni, legyetek azon, hogy ezek a pártból kimaradjanak. Utálom az önálló nézettel bíró félembereket, a kik a helyett hogy az én és érdektársaim érdekeit szolgálták volna, ezzel szembe mertek helyezkedni.

Hát nem tudjátok-e, hogy ki vagyok én, nem emlékeztek-e arra, hogy szolgasági fogadalmat tettetek nekem?

Ha így folytatjátok, ha ismételtelen lesznek köztetek olyan félemberek, a kik velem szemben önálló véleményt is mernek nyilvánítani, — oda lesz a mi féltett hatalmunk, oda lesz házamnak és családomnak érdeke.

Családias meleg közvetlenséggel, őszinte igaz érzéssel mondom e szavakat. Ne néztek ti mindég csak azt, hogy mi a város és mi a vármegye érdeke. Hallgassatok csak reám, kövessétek vakon parancsaimat, akkor nem lesztek félemberek, akkor ismét kedves polgártársainak foglak szólítani. Ezzel szolgálatot fogtok tenni nekem, családomnak és azon érdekkörnek, melyet mi vezérek itten alkotunk.

Választásoknál soha se néztek azt, hogy kik pályáztak, melyik pályázó érdemesebb, kinek mennyi az eltöltött szolgálati ideje, kivel nyer a város és vármegye. Ezt csak a félemberek szokták figyelembe venni, ti pedig egész emberek vagytok, egészen az én parancsom szerint kell cselekednetek. Ne féljete, nagy a mi atyafiságunk, minden állásra akad pályázó a családból; hogy aztán az illető fiatal vagy nem arra való, — azzal ne törődjete — majd belevénül a hivatalában.

Ne beszéljete soha előttem holmi igazságról, oknélküli méltányosságról, reátermettségről, utálom ezen elcsépeelt fogalmakat, melyek már úgy is kimentek divatból.

Nem vagyok pápista jezsuita, de elvem ma is az, hogy „a cél szentesíti az eszközt”. Az én célom a ti cizélotok is kell legyen.

Az alkalmat meg kell ragadni és nem szabad soha elszalasztani. Soha jobb alkalom nem volt mint most a sógorság, rokonság, komaság korszakában érvényesülni. Tudjátok, hogy én a ti hátatokon emelkedtem ki a semmiből, ezért hálás is vagyok, s megragadok minden alkalmat hogy azt kimutaszam. Görccsösen ragaszkodom most is hozzátok s ezért parancsolom nektek, hogy mindenben feltétlenül engedelmeskedjete parancsaimnak. Ha ti ezt nem teszitek, ha félemberek módjára ismét szabadon és függetlenül mertek gondolkozni, akkor vége lesz a világnak, elpusztul minden szép reményem, oda lesz képzelt nagyságom — s visszapotyanok oda, a hol voltam a semmibe. Mi lesz akkor az én kedves familiámmal, mi lesz a sógor és vőkkel — mi lesz a ti vállaitokon eddig nagytratóró, szépreményű csemetéinkkel?

Óva intelek tehát hiveim, hogy soha szabadságra ne vággyatok, sem tettben, sem gondolkozásban. Elég ha én gondolkodom, elég ha én cselekszem — ti csak vakon engedelmeskedjete.

Mert igaz az, hogy pártunk eddig a szolgaság ellen küzdött, s ti a szabadságért lelkesedtetek, de ma már ennek vége, ma én már a

ti jóvoltotokból uratok vagytok —, legyetek hát ti az én vakon engedelmes szolgálóm.

Igaz az is, hogy eddig az egyéni függetlenséget, cselekvési és gondolatszabadságot hirdettük, de ezt ti ne értsétek félre, ez nem ti reátok, hanem csak mi reánk vezetőkre vonatkozik. Mi lenne velünk, ha ti e tévtanoktól áthatva egyszerre csak felszabadulnátok, mindenik függetlenül merne gondolkozni, mindenki saját egyéni nézetét merné követni s e szerint cselekedne?

Akkor ti kerülnétek felül, akkor a szabad polgárság független és őszinte véleménye nyilvánulna meg minden városi és megyei kérdésben, ez pedig nagyon veszedelmes, mert akkor oda lenne az én nagy tekintélyem, oda lenne a családi érdek istápolása, oda lenne a mi klikk-uralmunk.

Igaz, hogy minket ti tettetek nagy (?) emberekké, — de ha ezt megtettétek, viseljétek is annak következményeit, legyetek engedelmesek, hűek, kövessétek mindenben vakon, — mert különben vége lesz a mi nagyságunknak, vége lesz érdekeinknek s talán a hazának is.

A ki pártunknak nem tagja, azt vessétek meg, azt ne támogassátok, bármennyire is érdemes legyen reá. A városnak és vármegyének nem az az érdeke, hogy minél alkalmasabb, képzetesebb és reátermettebb legyen valaki az állásra, hanem az, hogy családunk tagjai, sógoraink és vejeink jó állásokba kerüljenek.

Becsületszóra ígérhettek bárkinek bármit is, de azt azért nem kell megtartanotok, mert én mindig felfoglak az alól oldani. Emlékezzete a multakra.

Most pedig kedves alattvalóim köszönöm nagy ragaszkodástokat, köszönöm azt hogy nagygyá tettetek, erre büszke is vagyok — bár nem minden nagyzási hóbort nélkül.

Legyetek engedelmes, hű embereim — hisz tudjátok, hogy ezt megkövetelem tőletek.

Azon reményben, hogy a félemberek nem fogják engedelmes és hűséges soraitokat megbontani — köszönöm kedves polgártársaim a megnyilvánult nagy ragaszkodást s mindnyájatoknak — a mig nekem engedelmeskedtek — boldog új évet kívánok.

Vezér.

Varosunk szépítéséhez hogyan járulhatnánk hozzá?

Irta: Ifj. Ambrosi Mihály.

Modern korszakunknak mindenütt észlelhető törekvése az, hogy az emberi lakóhelyek környezetét jótévő árnyekat nyújtó, lélekre és kedélyre emelően ható növények ültetésével azok külsejét kellemessé tenni.

Üdvarok, kertek és köztetek, továbbá utak és utcák befásítása dolgában mi meg igen hátul állunk a nyugati államokkal szemben, a hol erre igen nagysúlyt fektetnek. De itt meg annyira megy a természet iránti rajongás, hogy Metropolisokban meg a házak falait, az erkélyeket is szépen virágzó előnővényekkel díszítik. München és Stuttgart p o. nyáron át egy kedves virágoskert látványosságával bírnak; meg a 3—4-ik emeleték ablakai is megörveudeztető virágpompában díszlenek.

Hazánkban sem hiányzik az ez irányban megindult propaganda, de mindenestre meg évtizedekre lesz szükség mig érzekeink ez iránt fogékonyabbak lesznek, és a természet iránti szeretet nagyobb utat törhet magának. Nálunk még a közutak befásításával is

hiányzik a kellő gondosság és értelem, mit a legtöbb esetben a tévesen alkalmazott fa-nem bizonyít. A fák szakszerű gondozásáról szó sem lehet, hanem annál inkább észlelhető barbár gondolkodású emberek megbotrántoztató vandalizmusa.

Ezen állapotokou ha megfelelő nevelés által segíteni nem lehetne, úgy a legszigorubb rendszabályok alkalmazásával utját venni nem lenne szabad elmulasztani. Alkalmam volt környékünk egy városában átutazásom alkalmával egy városi képviselővel beszéde elegendni, mely alkalommal szóba hoztam az utcák befásításának kérdését és annak fontosságát, mire azt a hihetetlen választ kaptam, hogy ennek keresztfülvitele ott lehetetlen, mivel a háztulajdonosok kiknek házai elé fak esnek, azok gyökereit luggal vagy petroleummal ledöntik, hogy megmaradásukat meggátolják. Ha ilyet egy közönséges cseled vagy érzéketlen paraszt mivel, úgy annak tudatlansága mentsege, de hogy mily elbírálás alá essen egy intelligens polgar elnevezésre reflektáló egyén, előttem megfoghatlan.

Mindenesetre törekednünk kell arra, hogy alkalmas felolvasások és megfelelő iratok terjesztése által a népben természet iránti szeretetet és érteket felkeltjük.

Lassuk csak mily előnyököt biztosít az utak, utcák, köztetek befásítása.

Az ültetes elő sorban a külső csin emelésére szolgáljon, továbbá a legtöbb esetben megközelíthetetlen üres terek a lakosság hús találkozó helyeivé válnak, az utakról, utcákról a forró napsugarak legalább részben fel lesznek fogva, minek következtében a városokban a tartózkodás meg a legnagyobb melegekben is lehetővé es kellemessé válik. Ily ültetések nagyobb városokban meg a levegő tisztításához is lenyegesen hozzájárulnak, mivel a lombzat nagy mennyiségű szén-savat vesz fel. Oly városokban hol az utcák szabályozva niucsenek, egy jól sikerült faültetés ezen egyenetlenségeket eltünteti és a városnak egy kellemes külső cizét kölcsönöz. Ezen körümeny mindenestre az idegenforgalom emeléséhez lenyegesen hozzájárul, mivel az idegeneknek tartózkodását kellemesse teszik.

Ez alkalommal fethivom a figyelmet városunk Bethlen-utcájára, melynek egyik oldalán igen sikerült gömbkaczfásor látható, mely nyáron szíve üdítő hatással bír a járókeőkre. Ideje volna városunk többi közutainak befásításával foglalkozni, a legmegfelelőbb fa-nem tekintetbe vételével.

Hogy az utcák befásítása legelső hivatásuknak megfelelően, okvetlen szükséges a legalkalmasabb fa-nem megválasztása, melyre a legnagyobb gond fordítandó.

Varosunk Kossuth Lajos utcája már évtizedekkel ezelőtt egyik oldalán vadgesztenyefásorral lett ellátva, dacára annak hogy ezau fásor fejlődése meglehetősen szép, meg sem lehet sikerütnök tekinteni, mivel ez a predestinált cizélnak sem felel meg minden tekintetben.

Habár a virágzó gesztenyefák kora tavasszal igen kellemes kpet nyujtanak és a lombzata is kellő árnyekat ad, mégsem lehetünk ezzel teljesen megelégedve, mivel a fásorolt előnyökkel szemben túlsúlyban vannak oly hátrányok, melyek előtérbe nyomulnak. Nagy hibája ezen gesztenyefásornak, hogy lombzata a forró napsugarak behatása következtében foltosodni kezd és leveleit már igen korán elhullatja, úgy hogy a szeptember hava már csak cüpasz fákat talál eltekintve attól, hogy hűtő levelete már magában veve is rossz benyomást gyakorol —

épen a legforróbb nyári napokban hiányzik az árnyékot nyújtó, dus üdítő zöld levéldísz.

Éppen a szépséggel homlokegyenest ellenkező cél lett ezáltal elérve, mivel az állandóan hulló levélmennyiséget naponként összesepertetni lehetetlen lévén, azok a vízlevezető árokban rövid időn belül rothadásnak indulva a levegőt igen egészségtelenné teszik, holott egy faultetvénynek egyik czéje a levegő tisztítása is. Épen nem sikerültnek mondhatjuk a más utcákban is létesített gesztenyeültetvényeket, mint p. o. a Szentkirály-utca vasut felé eső részében, mely gesztenyefasor fejlődés igen sokat kíván, különösen gondozást, azonban itt az aránytalanul gyengén fejlődött ültetvények kevésbé gondozásáról lehet szó, mint azok rongálásáról.

Véleményem szerint Nagyenyed határában gesztenyefa ültetvények sikeres alkalmazása már a talajviszonyok és fekvésre való tekintettel sem lehetséges.

Városunknak, ha az utak sikeres befásításával akarunk foglalkozni, tekintve az utcák átlagos keskenységét, kiskoronájú, talajra és fekvésre igénytelen fánemre van szüksége.

Vegyük tekintetbe az eddig sikerrel keresztülvett fasításokat mint p. o. a Bethlen-utca, Kossuth-utca egy része és végül mint a leggyengébb talajban igazán kitűnő sikerrel bevált, Lázár István úr házastelke előtti fasor, úgy azon eredményre fogunk jutni, hogy Nagyenyed talajának és éghajlatának mint Erdély nagyobb városaiban általában bevált — gömbakác-faj a legalkalmasabb.

(Folytatjuk.)

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Kuróvszky Zsigmond zalatnai bányafőmérnököt bányatanácsossá és a zalatnai bányahivatal főnökevé nevezte ki.

— **Halálozások.** B e n e d e k Samuel helybeli szesznyagraktáros 64 esztendőskorában f. hó 6-án hosszas szenvedés után meghalt Kolozsvárt, ahol gyógyulást keresett nehéz betegségekben. Tetemét hazahozták és pénteken délután a helyi vasuti állomástól kísérték ki az izr. temetőbe, örök pihenőre. Halálát családja és kiterjedt rokonsága gyászolja. — **Sujánszky Ferencz** r. kath. néptanító övegye Wilk Anna folyó hó 8-án 74 k. évben végelgyengülésben elhunyt Nagyenyeden. Vasárnap délután 4 órakor temetik fia Sujánszky Gyula fegyintézeti tisztviselő lakásáról. — A magyar tanügynek egy érdekes munkása hunyt el a napokban Orbán József nagylati tanító személyében. Az elhunyt 40 évig tanítókodott.

— **A protestáns nőegylet és a szegényeket segélyező kör** tanzestélye a legszebb sikerrel igazolta a hozzá fűzött reményeket. Gyönyörű hölgykoszoru ragyogott a vigalmon fenyves toilletkekben s pazar jókedvben. Amíg részletes leírást adhatnánk, ki kell emelnünk a br. Bánffy Kázmír cs. es. kor. kamaras alispán elnöklété alatti rendezőség buzgalmat, de különösen Bertzky Miksa h. p. u. igazgató r. b. alelnök fáradhatlan tevékenységét, melyert általános elismerés illeti.

— **A Nagyenyedi Állami Tisztviselők Körének** választmánya folyó hó 6-án tartott ülésen elhatározta, hogy Nagy-

enyed városának az új lakáspénz-rendezés folytán az eddigi II. lakbérosztályból az V.-be történt sorozása ellen — mivel az a tisztviselők összességére sérelmes — állást foglal; és felkéri a vármegyei, s városi tisztikart is, hogy mivel a lakáspénz-rendezés őket is érdekli, e tárgyban egy közös értekezleten határozzanak s sérelmeiket memorandumba foglalva a kormányhoz terjesszék fel. Felkéri azért a tisztviselőegylet az összes állami, vármegyei s városi tisztviselőket, hogy e tárgyban folyó hó 10-én (vasárnap) a vármegyei kistéstermében d. e. 11 órakor tartandó közös értekezletre megjelenjen sziveskedjenek.

— **A Kaszinó közgyűlése** f. hó 10-én, vasárnap délután 5 órakor lesz, melyre a tagok figyelmet és részvételét ez uton is felhívjuk.

— **Közgyűlés.** Az Iparos Önképzőkör f. hó 24-én délután tartja meg evi rendes közgyűlését saját helyiségében.

— **Kossuth-muzeum.** Gróf Kreith Béla, a Kossuth-muzeum és az 1848—49 diki szabadságharczi ereklyegyűjtemény megalapítója, ki vagyona jó részét feláldozta azok feutartására, memorandumot nyújtott át a magyar közoktatásügyi miniszternek, hogy vegye pártfogásába és mentse meg a Kossuth-muzeumot. Nyolcezer forintot kér Kreith a muzeum megmentésére. A miniszter azt válaszolta, hogy nincs péuze a Kossuth-muzeumra; pedig ugyanakkor egy Goyaképert (egy asszonyarczképert) 200.000 koronát adtak.

— **A románok és a kongrua.** A balázsfalvi görög-katolikus érsek lapja, az „Unirea” a kongrua törvényjavaslatról írva azt mondja, hogy ez a javaslat fölötte sérelmes a görög-katolikus román egyházra nézve, mert egyik szakasza úgy intézkedik, hogy az a lelkesz, a ki nem tud magyarul, nem részesülhet a kongruában. Már pedig Erdélyben igen sok lelkesz van, a ki nem tud magyarul. Sérelmesnek találja a lap a javaslatot azért is, mert egy másik szakasza kimondja, hogy a kongruát megvonják attól a lelkesztől, a ki a kormány rendeleteit nem teljesíti. A lelkesz ugyanis egyházi fölöttes hatóságának is engedelmességgel tartozik. Már pedig a kormány és az egyház rendeletei sokszó homlokegyenest ellentétesek. Így ujabban a kultuszminiszter elrendelte, hogy az állami iskolákban a vallástant magyarul kell tanítani, míg a balázsfalvi érsek meghagyta papjainak, hogy a hittant minden körülmények közt románul tanítsák. A balázsfalvi érsek rendeleteben az 1868-iki nemzetiségi törvényre támaszkodik, míg a miniszter az újabb 1907-iki iskolai törvényre hivatkozik.

— **Szökött fegyencz.** Az itteni fegyintézetből folyó hó 8-án az esti órákban egy Endes Árpád nevű többszörösen büntetett fegyencz megszökött. Széleskörű intézkedést tettek az elfogatására.

— **Vonat összeütközés.** F. hó 4-én a Kolozsvár feől délután fel 4 órakor Székelykocsárdra érkező vegyes vonat Harasztos és Székelykocsárd közt egy agyagszalító tehervonattal összeütközött. Az utasok közül kik közt br. Kemény Árpád főispán is volt, szerencsére senki sem sérült meg; ellenben a vasuti személyzet közül több-n kisebb sérüléseket es Major Rudolf a tehervonat mozdonyvezetője súlyos sérüléseket szenvedett. Az összeütközést egyik utas a következőképen beszélte el: Az agyagszalító vonat lassu vontatással ment Kocsárd felé. Közvetlen nyomában volt a személy-

szállító vegyesvonat. Ennek mozdonyvezetője látva, hogy mind közelebb és közelebb jut a tehervonathoz, nem lassította meg ugyan a járást, de vészjelt adott abban bizva, hogy a tehervonat meggyorsítja járását. Ennek azonban az ellenkezője történt, mert a tehervonat mozdonyvezetője a vészjel hallatára hirtelen megállott. A személyvonat mozdonyvezetője a teljes sebességgel robogó vonatot már nem tudta megfékezni és így a tehervonatra beleütközött. A nagy rázkódásra az utasok között nagy riadalom támadt, mindenki sietett a kocsi-ból menekülni. A vészjel láttára a személyvonat fűtője még az összeütközés előtt leugrott a robogó vonatról és fejét súlyosan megsértette. Major Rudolf, mint már említettük, szintén súlyos sérüléseket szenvedett, míg egy fekező és egy földmunkás kisebb zuzódásokkal menekült.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagyenyedi Prot. Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesületének br. Bánffy Kázmír alispán úr ujevi üdvözlés-megváltás czimen 10 koronát adományozott, mely összegnek kézhezvételt köszönettel igazolom. — Zayzon János, pénztáros.

— **Nyugtázás és köszönet.** Az iparos önképzőkör decz. 26-án rendezett műsoros tanzmulatságának összes bevétele 152.40 kor., kiadása 71.14 kor. Felülfizettek: Akkermanu Péter, Bakó Károly, Berkovics Béla, Genad David, Hegyi János, Nagy Dániel, Szöllősy János, Szócs György és Tangel József 2—2 koronát. Bedő Deues, D-rzsi Tivadar, Gönczi Aladár, Hajju Albert, Horváth Kálmán, Kunsch Antal, Lakatos Márton 1—1 koronát. Deak Antal, Szöllősi Sándor 50—50 fillért. Wédel József 40 fillért. A szives adakozóknak ezuton is halás köszönetünket nyilvánítjuk. A választmány.

Fogzás.

Ugvan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kímeljétek meg almatlan éjszaktól. A fogak minden fájdalom és belbaj nélkül bujnak elő, fehérek, erősek és egyenesek lesznek.

A gyermek szereti a

Scott-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer vedgyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

— **A hölgyvilág nem használ** zsiros kenőcsöt, vagy krémet, hanem csupan Kristalint, egy növényekből összeállított kristálmasszát, mely a bőrt szépe és vakító fehérré varázsolja, szeplőket, vimmrliket és májfoltokat eltávolít a ránczokat elsimítja és az ifjúkori ütéseget visszaserzi. Kapható mindenütt. Vezérképvisélet Magyarország részére Budapest, Baross-utca 91. Egy próbadohoz ára 50 fillér, üvegdohozé 3 korona. Kristalin-szappan 1 korona. Kristalin-puder 1 kor. — Postai szetküldés naponta. 341 2—5

— **A Divat Szalon,** magyar olvasóközönségünk e jóságáért méltán kedvelt osaládi lapja, immár XXII. évfolyamát járja. Minden dícséretnél többet mond róla ama tény, hogy ez idő alatt a Divat Szalon keletkezésének idejéből való régi divatlapok mind kidőltek és olvasóik osatlakoztak a győztesen maradt legjobb osaládi divatlap olvasóközönségéhez. Ebben az időben már nincs város es nincs magyar uriház, a hol kéh-tenkint nem a legnagyobb érdeklődéssel várnák a magyar gazda-

sági viszonyokhoz mért takarékos öltözködés tanítóját s egyben a legjobb szándékkal szerkesztett családi lapot, a Divat Szalont. — A mai nehéz életviszonyok között valóban kétszeresen is meg kell becsülnünk a nemes irányú divatlapot, mely asszonyainkat nem a divathóbortok majmolására, hanem a takarékosra és munkára tanítja. A „Divat Szalon” ugyanis igen kevés pénzt enged az ugynevezett párizsi divatnak, melyet a mi társadalmi és gazdasági viszonyaink közt neveltség és kár nélküli viselni csakugyan nem is lehet, ismerni azonban a jóízűséghez tartozik, és e helyett valóban szép, elegáns, praktikus öltözékek, kalapok stb. készített tanítja. A Divat Szalon ugyanis ingyen szabásokkal szolgál, pontosan az előzetes mértéke szerint s e szabások által a lapban bemutatott tolették otthon is elkészíthetők. Szorgalomra, tévékenységre ösztönzi e lap az olvasóit iparművészeti munkák tanításával, háztartásra vonatkozó tanácsaival s a jól végzett munkáldokús jutalmánál egy teljes, jól szerkesztett, neves írók munkáival gyarapított szépirodalmi részszel s egy jóra való gyermeklappal ad a tanulnivalók mellé nemes szórakozást is. A Divat Szalon külső kiállítása méltó a belső tartalomhoz. Színes képei, ábrái, diszes borítéka, kiváló hölgyek arcképeinek bemutatása, ismeretterjesztő cikkekhez adott illusztrációi mind sikeresen sorakoznak azok, hogy a magyar olvasóközönség ez években régi, de fejlődésben mindig friss és új családi lapját a külföldi divatlapok fölé emelje. A Divat Szalon különben olcsóságban is kiállja velük a versenyt, lévén előfizetési ára: egész évre 12 K., félre 6 K. és negyedévre 3 K. Mutatványzámat ingyen és bémintve küld a Divat Szalon kiadóváltala Budapest, IV., Eskü-ut 5. sz.

Szerkesztői üzenet.

K. F. Abrudbánya. Cikkét csak nyílt térben közölhetjük.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

HIRDETÉSKEET
legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

1589—1908. végrh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvények 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1908. évi V. 977. sz. végzése következtében dr. Pollák Illés ügyvéd által képviselt Weisz Lipót és társ. javára 200 kor. s jár. erejéig 1908. évi november hó 20-án fogantottott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1466 kor. becsült következő ingóságok, u. m. bolti árucikkek, u. m. parohet, kalmuk, kufferek, szőnyeg stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1908. évi V. 999/2. számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi szeptember hó 30. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{2}$ % váltódíj és eddig összesen 86 korona 56 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Nagyenyeden az alperes országúti üzlethelyiségében leendő megtartására 1909. január 15-ik napjának délután 3 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérnek szükség esetén becsáron alul is el fogtak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1908. évi december hó 25-én.

Gajzágó Simon,
kir. bir. végrehajtó.

6 1—1

7698—1908. tjkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósnak, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt nagyenyedi kisegítő-takarékpénztár végrehajtójának, Krisán Kosztandin és Nisztor Jozsef József végrehajtásait szanvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 1100 kor. tőke és jár. valamint az 57. tjkvben foglalt ingatlanokra vonatkozólag ezennel esatlakoztatott, a gyulafehérvári Julia-takarékpénztár részvénytársaság 1144 korona tőke és jár.

a magyarigeni takarékpénztár részvénytársaság 60 korona tőke s jár., dr. Pap Lőrincz 174 kor. 80 fillér tőke s jár., az alsófréhvármegyei gazdasági-bank és takarékpénztár részvénytársaság 100 kor. tőke és jár. követelése kielégítése végett, az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbírósnak kerületében levő az intregáldi 20. sz. tjkvben Krisán Kosztandin és Krisán Ilona férj Kriszta Klemené nevére felvett A + 1 r. sz. 189., 190/1. hr. sz. kaszálóból Krisán Kosztandin nevére felvett 4/5-öd jutalékra 94 korona 2 r. sz. 2175—2180. hr. sz. legelő, kaszáló, szántó, erdőből Krisán Kosztandin nevére felvett 4/5-öd jutalékra 287 korona becsértékben az ezekre C/1 alatt öz. Krisán Nikulaéné javára bekebelezett haszonelvezetijog fenntartásával, — a Nisztor Jozsef végrehajtást szanvedő nevére felvett az intregáldi 57. sz. tjkvben : A + 4 r. sz. 374., 375., 376., 377. hr. sz. kaszáló és legelő egész ingatlanra 253 korona. A + 8 r. sz. 1245., 1253. hr. sz. kaszáló egész ingatlanra 19 korona. 13. r. sz. 1477., 1486. hr. sz. erdő, kaszáló egész ingatlanra 129 korona. 17. r. sz. 1645. hr. sz. erdő egész ingatlanra 5 korona. 19. r. sz. 1725. hr. sz. erdő egész ingatlanra 1 kor., 21. r. sz. 1752. hr. sz. kaszáló " 15 kor. 22. r. sz. 1950, 1951, 1985, 1986.

hr. sz. legelő, kaszáló " " 158 kor.,
23. r. sz. 1966/1. hr. sz. szántó " " 46 kor.,
24. r. sz. 2103., 2104., 2105., 2106. hr. sz. 44 kor.
25. r. sz. 2707. hr. sz. " " 5 kor.
28. r. sz. 4454/1, 4456. " " 34 kor.
29. r. sz. 2684, 2685, 2687. hr. sz. " " 37 kor.
30. r. sz. 1840. hr. sz. " " 197 kor.
31. r. sz. 345/1, 345/2. hr. sz. " " 2 kor.
32. r. sz. 3990. hr. sz. " " 44 kor.
33. r. sz. 3993., 3994. hr. sz. " " 386 kor.
34. r. sz. 1240., 1241. hr. sz. " " 19 kor.
35. r. sz. 1250., 1252. hr. sz. " " 20 kor.
továbbá az intregáldi 108. tjkvben Nisztor Jozsef József nevére felvett az A + 1 r. sz. 335/1. hr. sz. kaszáló egész ingatlanra 22 kor.

3. r. sz. 1103. hr. sz. szántó " " 9 kor.
6. r. sz. 1209. hr. sz. " " 19 kor.
9. r. sz. 1238. hr. sz. " " 46 kor.
10. r. sz. 1242. hr. sz. kaszáló " " 14 kor.
11. r. sz. 1267. hr. sz. " " 27 kor.
13. r. sz. 1310. hr. sz. erdő " " 7 kor.
14. r. sz. 1342. hr. sz. kaszáló " " 280 kor.
24. r. sz. 1444. hr. sz. " " 8 kor.
25. r. sz. 1466. hr. sz. " " 48 kor.
26. r. sz. 1456, 1457. hr. sz. " " 4 kor.
27. r. sz. 1473. hr. sz. " " 57 kor.
28. r. sz. 1845/a, 1846, 1847, 1848. hr. sz. 154 kor.
29. r. sz. 1923. hr. sz. egész ingatlanra 4 kor.
33. r. sz. 2159, 2160, 2161, 2162, 2164. hr. sz. 214 kor.
34. r. sz. 2709. hr. sz. egész ingatlanra 19 kor.
35. r. sz. 3977. hr. sz. " " 3 kor.

becsértékben, — Krisán Ilona és Pópa Vazul a Miklósi nevére felvett intregáldi 663. sz. tjkvben : A + 1 r. sz. 1232. hr. sz. szántó egész ingatlanra 7 kor.
2. r. sz. 2394. hr. sz. " " 4 kor.
3. r. sz. 1411, 1412. hr. sz. " " 23 kor.
4. r. sz. 1943, 1945. hr. sz. " " 10 kor.
5. r. sz. 2147, 2149. hr. sz. " " 92 kor.
becsértékben, — a Pópa Vazul a Miklósi nevére felvett intregáldi 683. sz. tjkvben A + 1 r. sz. 1380, 1381/1. hr. sz. egész ingatlanra 43 korona, 2. r. sz. 1420, 2461. hr. sz. egész ingatlanra 52 korona becsértékben; a Marián Vazul a Todoró nevére felvett az intregáldi 684. sz. tjkvben A + 1881/2. hr. sz. egész ingatlanra 28 korona becsértékben, összesen 2969 korona megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi február 16-ik napján délelőtt 10 órakor Intregáld közösgében a községvezetés által tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverési szándékozók végrehajtó kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási-árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni; — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytattni.

A kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyeden, 1908. évi november hó 19-én.

Dr. Ács Jenő,
kir. bíró.

5 1—1

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háztartástól várni lehet.

Őre az egészségnek, fertőtleníti, erősíti és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájjvíz, haj- és bőrápolószert.

== Szükséges minden háztartásban. ==

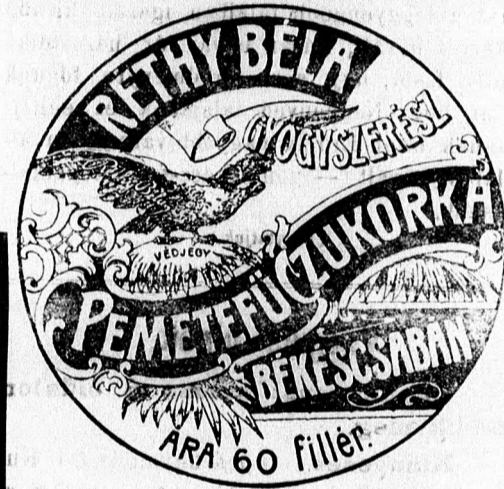
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt.

1911—20

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Rethy-féle cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félet fogadjunk el!

5—10 202

8215—908. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt nagyenyedi kisegítő-takarékpénztár részvénytársaság végrehajtójának Mórán Miron alsógáldi lakos végrehajtást szanvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 200 kor. tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbírósnak kerületében levő az alsógáldi I. R. 24. sz. tjkvben A + 1 r. sz. 84. hr. sz. faház, 85, 87/2. hr. sz. kertre 721 kor., — 3. r. sz. 709. hr. sz. szántó 43 korona, — 4. r. sz. 769. hr. sz. szőlő 204 korona. — 8. r. sz. 1813. hr. sz. szántó 855 korona. — 10. r. sz. 1884. hr. sz. kaszáló 61 korona. — 15. r. sz. 1716/2. hr. sz. szántó és 16. r. sz. 1899/2., 1400/2. hr. sz. szántóra 291 korona kikiáltási árban; de a C/2. n. öz. Mórán Gávrilláné javára az 1. r. sz. a. ingatlanra bekebelezett szolgálójog fenntartásával összesen 1798 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi február hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor Alsógáld

közszégházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-ez 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-ez 170. § értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyesíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-ez értelmében fog folytatattatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Nagyenyeden, 1908. évi december hó 1-én.

Weiner Sándor,

4 1—1

kir. járásbíró.

Sz. 8326—1908. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Fázset Mitruné újból férj. Barb Simonné szül. Pap Ravéka végrehajtónak Sandru Emilián és neje Goja Valeria felsőgáldi lakos végrehajtást szenvedők elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 120 kor. tőke, s jár. kielégítése végett, az 1881. LX. t.-ez 144. § alapján és a 146. § értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. bíróság területén levő a felsőgáldi 21. sz. tjkvben A + 4. 1055., 1057. hr. sz. faház és kertből végrehajtást szenvedőket megillető B/15., 16. alatti 27.48-ad rész jutalékára 248 kor. 62 fill. becsértékben a C 1 alatt özv. Fázset Zakariáné, C 2 alatt Fázset Mitruné szül. Pupa Ravéka újból férj. Barb Simonné javára életfogytiglani haszonélvezetjog fenntartásával, — a felsőgáldi 166. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 681., 682., 683., 684., 685. hr. sz. faház, kert, legelő egész ingatlanra 222 korona. 2. r. sz. 694., 695. hr. sz. szántó, legelő egész ingatlanra 12 korona. 6. r. sz. 2012. hr. sz. kaszáló egész ingatlanra 25 korona. 7. r. sz. 2295/1. hr. sz. kaszáló 25 korona becsértékben a C 1 alatt Krisán alias Iguea Szimion javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog fenntartásával, a felsőgáldi 870. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 696., 697. hr. sz. szántó, legelő egész ingatlanra 16 korona. — Sandru Emilián a felsőgáldi 784. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 589/1., 590/1. hr. sz. ingatlanból megillető 1/2-ed jutalékra 16 korona. — 2. r. sz. 597/2. hr. sz. kaszálóbeli 1/2 jutalékra 4 korona. — 3. r. sz. 1972/1., 1973/1. hr. sz. kaszálóbeli 1/2 jutalékra 48 korona. — 4. r. sz. 3330/1. hr. sz. szántó, kaszálóbeli 1/2 jutalékra 9 korona. — 5. r. sz. 3648. hr. sz. szántó legelőbeli 1/2 jutalékra 25 korona becsértékben összesen 646 korona 62 fillérből megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi január hó 29-ik napján délután 4 órakor Felsőgáld közszégházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényozikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-ez 170. §-a értelmében u bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyesíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-ez 25. §-a értelmében fog folytatattatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyeden, 1908. évi december hó 9-én.

Weiner Sándor,

2 1—1

kir. jbró.

1684—1908. vhtó. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1908. évi V. 1098.

számu végzése következtében dr. Török Gyula ügyvéd által képviselt Ehrentreu és Fuksz testvérek javára Botekuj Áronné ellen 700 kor. s jár. erejéig 1908. évi november hó 26-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3450 kor. becsült következő ingóságok, u m.: 2 ökör, 2 tulok, 2 ló, 1 ökörszekér, 1 kocsi, 400 l. veder bor és 560 l. veder esőtörökbuza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1908. évi V. 1098/2 számu végzése folytán 700 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi június hó 2. napjától járó 6% kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségei erejéig, Benedekben az alpereső lakásán leendő megtartására 1909. évi január hó 21-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1908. évi december hó 15. napján.

Gajzágó Simon,

3 1—1

kir. bírósági végrehajtó.

8516—1908. tkvi. szám.

Árverési hirdetményi.

Az 1908. évi november hó 24. napján Mindszent községben a mindszeri II. R. 6. sz. tjkvben A + 5. r. sz. 6. hr. sz. szántóra 180 korona kikiáltási árban megtartott árverés alkalmával Ocejz Filimon mindszeri lakos által tett 830 korona legmagasabb ígérethez Hulea Aurél alsógáldi lakos által 10% -kal magasabb ígérlet tételével, melynek alapján bánatpénzül 18 korona és az újabb árverés költségeibe 40 korona a helyi kir. járásbírósnak letétnapló 182/2/a tétele igazolása szerint a nagyenyedi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztárhoz 250/1908. n/sz. alatt letéthe is helyeztetett.

A fennebb részletezett 58 korona bírói letétül elfogadtatik s a m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztár útaitatik, hogy ezen összeget további intézkedésig kezelje.

Az 1908. évi 5242. számu végzése alapján a mindszeri II. R. 6. sz. tjkvben A + 5. r. sz. fekvő az 1908. évi november hó 24. napján megtartott árverés az 1908. évi XLI. t.oz. 27. §-a értelmében hatálytalannak nyilvánítottatik s a helyi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztár utasítottatik, hogy a letét nyilvántartási napló 173—1908. tétele és 232—1908. naplócikk alatt bánatpénz ezimen bevételezett 28 korona 90 fillérből 18 koronát azaz tizennyolcz koronát Ocejz Filimon mindszeri lakosnak a letéti kamattal együtt szabályszerű nyugtájára a jogerősség bevétele nélkül fizesse ki.

A megtartott árverés költségei 11 kor. 27 fill. a végrehajtó 2 korona kikiáltó díjával, a csatlakoztatottak Dr. Müller Jenő mint a nagyenyedi kisegítő tjkpénztár képv. részére 20 korona Dr. Szász Pál ügyvéd mint a ma-

rosujvári takarékpénztár képv. részére 20 korona, és Ruzsán János részére megállapított 6 korona költségeivel együtt 99 korona 71 fillében állapítottatik meg. Egyidejűleg az utóajánlat folytán az újabb árverés a mindszeri II. R. 6. sz. tjkvben foglalt A + 5. r. sz. 6. hr. sz. a Rutia Miklós tulajdonát képező ingatlanokra 918 koronában ajánlott kikiáltási árban azon hozzáadással rendeltetik el, hogy az utólag beadott ajánlattevőre feltétlenül s még akkor is kötelező, ha az árverésen meg nem jelenik és ha a megajánlott összegnél magasabb ígérlet nem tétel, azon esetben az ingatlan általa megvétetnek jelentetik ki.

Az újabb árverés az 1909. évi január hó 30-ik napján délelőtt 11 órakor Mindszent községházánál nyilvánosan fog megtartatni az alábbi feltételek mellett.

1. Árverezni szándékozók utóajánlattevő és az 1908. évi XLI. t.oz. 21. §-ában említett kivételével tartoznak az ingatlanok után megállapított illetve az idézett tezik 25. §-a esetén kiegyesített bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg annak a bíróságnál történt elhelyezését igazolni.

2. Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre emelkedése után 3 egyenlő részletben 15, 30 és 45 nap alatt, az egyes részek után az árverés napjától járó 5% kamatokkal együtt a helyi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztárhoz befizetni.

3. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésenél meg nem jelenik.

A kir. járásbírósnak, mint tkvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1908. évi november hó 17-én.

Weiner Sándor,

1 1—1

kir. jbró.

GANZ-féle villamossági részv.-társ. nagyenyedi építészeti társaság

162 — 20

Főtér 32. sz.

Elvállalja középületek, magánházak, üzletek stb. teljes **villamos világítást és erőátvitelt berendezésének** teljes felszerelését. Helyszíni felvételek és költségvetések kidolgozását díjtalanul végzi.

A házi berendezésekhez szükséges különféle világítótestekből, szellőztetőkből, elektromos motorokból és mindenféle villamos felszerelési anyagokból nagy választékú minta raktárt tart.

Berendezésekre vonatkozó mindenféle felvilágosításokat legnagyobb készséggel megad.

Értekezni reggel 8 óratól este 6-ig lehet.

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzőkölesönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/2 % kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6 % kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 1/2 % kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 5 1/2 % kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszers mindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetteük ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

Szabadalmazott
KULCSCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

40 32 - 50

Lőcsei Sp. Lajos-féle

NAPTÁR

kapható Cirner J. József és
Földes Ede kereskedéseiben.
Ára 30 fillér.

A legjobb vásármutató.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye

NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakato munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámháritók szakszerű szerelését. Varrogépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzcsepplők, motorok, szivattyúk és szivattyúkat, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek ezirányban gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan rozélféjű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jóállás mellett felelősséggel adok el, nem tetazókat kieserélek, vagy kívánság szerint átalakítok. Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók Bocsos pártfogást kér

97-104

kiváló tisztelettel
HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye

<h3>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.</h3> <p>Részvénytőke 400.000 kor. Tartalék alap 200.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.</p> <p>Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttat le.</p> <p>Allandó betétet 5% kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.</p>	

forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet I. fajtisza anyagra

disz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetekben nagy készlet.

Gyümölcsfák, Szőlőoltványok

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők
Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

391 96-104

A még eladható I. oltványkészletünk jegyzéke:

4,000 drb. Burgundi fehér	5,000 drb. Muscat Ottonel.
10,000 " Faramit (Som).	6,000 " Chasselas blanc
15,000 " Ezerjő.	6,000 " " rouge.
4,000 " Kővérszőlő.	1,500 " Tokaj angevine.
2,000 " Leányka.	3,000 " Ezereves Magyarország emléke (Millenium.)
10,000 " Mézes fehér.	2,000 " Madelaine Royal.
25,000 " Olaszrizling.	2,000 " " Angevine.
4,000 " Rulandi.	7,000 " Passatutti.
8,000 " Muscadele de Bordelaise.	1,000 " Muscat Csaba gyöngye (igen keresett faj.)
3,000 " Tramini.	5,000 " " Hamburg blanc,
3,000 " Veltelini.	és még a felsoroltakon kívül ca. 50 igen finom csemegé-fajban készlet fajokként 50-500 drbig.
6,000 " Burgundi kék, nagy.	
1,000 " Carbanet franc.	
5,000 " Muscat Alexander.	
2,500 " Lunel.	

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatsuak

Éljen!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

EGGER
mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 korona.
Próba doboz 50 fillér.

EGGER mellpasztillája
osakhamer meggyógyított

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

226 16-26

Nagyenyeden kapható: U. Kovács József Bethlen Gábor gyógyszer-tárában.
Novák István Arany csillag gyógyszer-tárában.